

KRONOGÅRDEN, SYLTE & LEXTORP

STADSDELARNAS HISTORIA

Kronogården, Lextorp och Sylte är tre stadsdelar belägna sydöst om Trollhättans centrum. Stadsdelarna växte fram inom det som kom att kallas miljonprogrammet, då en miljon bostäder skulle uppföras i landet mellan åren 1965-1975 för att hantera den akuta bostadsbristen. Perioden kallas även för rekordåren på grund av den enorma bostadssatsning och nybyggnadsexplosion som skedde i många städer runt om i Sverige.

För att klara det höga regeringsmålet med en miljon bostäder var bostadsproduktionen tvungen att effektiviseras. Med goda lånevillkor, nya konstruktionssätt och nya moderna material kunde nya bostadsområden snabbt uppföras. Det rationaliserade byggandet med prefabricerade byggnadselement med fasader av betong, tegel och skivor medförde att arkitekturen oftast blev likartad och monoton - ett utseende som idag är starkt förknippat med rekordårens hustyper. I Trollhättan uppfördes ca 650 lägenheter per år under perioden. Ekonomin var styrande och trafikseparation blev tillsammans med standardiserade lägenheter och stora grönytor normskapande i planeringen.

Under 1950-talet hade folkmängden i Trollhättan ökat med 32% och under 1960-talet med 27%. Efterfrågan på bostäder var stor och miljonprogrammets produktionsanpassade byggnader och planer lämpade sig väl för stadens obebyggda marker. De glesbebyggda jordbruksmarkerna sydöst om stadens centrum började planläggas år 1963 och stadsdelen Kronogården började ta form.

Nästa etapp efter Kronogården blev Lextorp och Sylte som började bebyggas under första hälften av 1970-talet. Planerna över stadsdelarna upprättades av stadsarkitekt Thorvald Struve och stadsplanarkitekt Karl-Erik Ydeskog. Områdena planerades för flerbostadshus i de centrala delarna och småhusbebyggelse i ytterområdena.

Landskapet innan år 1970 bestod av en jordbruksbygd med ek- och björkskog, öppna åkerfält och ett antal gårdar och torp. Gårdarna Sylte Skattegård, Sylte Kronogård och Sylte Frälsegård gick under benämningen "Syltegårdarna" har gett namn till stadsdelarna. Samtliga byggnader revs eller brändes ned i övningssyfte för att göra plats åt den nya bebyggelsen.

Stadsdelarna och bebyggelsen symboliserar de politiska bostadssatsningar som fanns under 1960- och 70-talen, men även välfärdssamhällets ambitioner om att skapa ett nytt samhälle för den moderna människan. Miljonprogrammets bebyggelseområden är en stor del av vår moderna historia och betraktas därför som kulturhistoriskt viktig.

Den övre kartan är Häradsekonomska kartan från 1890-97. På kartan syns gårdarna Lextorp och Sylte vilka gett namn till stadsdelarna. På stadskartan från 1933 ser vi obebyggda marker söder om Hojums begravningsplats och öster om Skoftebyn. Men det dröjer ytterligare 30 år innan markerna börjar bebyggas. Flygbild över Kronogården 1979.

